Lietas Nr. C17110715
Lietas arhīva Nr. C-0746-16/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2016. gada 8. jūnijā

Jelgavas tiesa

tiesnese M.Griķe
tiesas sēžu sekretāre S.Titova

civillietā

sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" prasībā pret /pers. A/ par nomas maksas parādu, līgumsoda un zaudējumu piedziņu un pienākuma uzlikšanu.

Aprakstošā daļa

2015. gada 16. aprīlī prasītājs SIA "Latvijas propāna gāze" (turpmāk arī Prasītājs) cēlis tiesā prasību pret atbildētāju /pers. A/ (turpmāk arī Atbildētājs) par nomas maksas parādu, līgumsoda un zaudējumu piedziņu un pienākuma uzlikšanu, ar grozījumiem, kurā lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam parādu 248,77 EUR, līgumsodu 5,58 EUR, likumiskos nokavējuma procentus 22,69 EUR, zaudējumus 147,39 EUR, kas sastāv no nesaņemtās nomas maksas, kopā 424,43 EUR; noteikt pienākumu Atbildētājam atgriezt nokomplektētu virszemes tvertni 2,70m^3 tilpumā, kuras vērtība sastāda 1846,89 EUR; noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos procentus no neatmaksātās pamatparāda daļas.

Prasītājs prasību motivē ar to, ka 2005. gada 4. novembrī Prasītājs ar Atbildētāju noslēdza līgumu Nr.02-2070 (turpmāk Līgums) par virszemes nokomplektētas tvertnes 2,70 m^3 tilpumā (turpmāk Iekārta) nomu un sašķidrinātās naftas gāzes piegādi. Atbildētājs, parakstot Līgumu, apņēmās nomāt Iekārtu sašķidrinātās naftas gāzes uzglabāšanai un katru mēnesi maksāt nomas maksu Līgumā noteiktajos termiņos. Par maksājumu kavējumu tika pielīgts līgumsods 0,05% apmērā no termiņā nenomaksātās summas par katru nokavēto dienu. Norāda, ka Atbildētājs neveica nomas maksas maksājumus un izveidojās nenokārtotas maksājuma saistības, par ko Prasītājs 2014. gada 10. septembrī, 2015. gada 31. martā nosūtīja brīdinājumus – pēc brīdinājumu nosūtīšanas Atbildētājs maksājumus neveica.

Norāda, ka Prasītājs 2015. gada 20. janvārī nosūtīja paziņojumu par Līguma izbeigšanu, vienlaikus pieprasot atgriezt Prasītājam piederošo Iekārtu un samaksāt demontāžas izdevumus. Prasītājs 2015. gada 20. februārī un 31. martā ieradās pie Atbildētāja veikt Iekārtas demontāžu, taču to nebija iespējams veikt, jo no nomnieka puses netika nodrošināta piekļuve.

Norāda, ka Prasītājs ir izpildījis pušu noslēgto Līgumu un nodrošinājis iespēju Atbildētājam lietot nomā nodoto tvertni.

Ņemot vērā, ka Prasītājam piederošā iekārta atrodas atbildētājam piederošā nekustamā īpašumā, bet nomas maksājumi par iekārtas lietošanu netiek veikti, prasītājs lūdz tiesu uzlikt par pienākumu Atbildētājam atgriezt nomā nodoto Iekārtu, kuras vērtība atbilstoši Līgumam sastāda 1 846,89 EUR, atļaujot prasītājam demontēt viņam piederošo iekārtu nekustamā īpašumā, kur iekārta uzstādīta – /adrese/, piedzenot demontāžas izdevumus 138,40 EUR apmērā.

Saskaņā ar 2016. gada 20. maijā iesniegtajiem prasības pieteikuma papildinājumiem, Prasītājs norāda, ka Atbildētājs Iekārtu ir izmantojis līdz īpašuma tiesību izbeigšanai (2015. gada 18. jūnijs), līdz ar to ir palielinājušies zaudējumi par nesaņemto nomas maksu un sastāda 147,39 EUR, kā arī palielinājušies ir likumiskie nokavējuma procenti līdz 22,69 EUR.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1759., 1765., 1775., 1778., 1779., 1779.[1], 1785., 1786., 2124., 2128., 2141. un 2146. pantu.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību lietā nav iesniedzis.

Tiesas sēdē Prasītāja pārstāve prasību uzturēja pilnā apmērā, saskaņā ar pēdējo iesniegto prasības pieteikuma redakciju, daļā par pienākuma uzlikšanu Atbildētājam atgriezt Iekārtu, Prasītājs atteicās, jo pēc prasības celšanas ticis noslēgts jauns līgums ar nekustamā īpašuma ieguvēju, tādēļ iekārta tālāk nodota nomā un to nav nepieciešams demontēt. Prasītāja pārstāve papildus paskaidroja, ka likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināti no 2015. gada 6. novembra līdz 2016. gada 8. jūnijam, lietā iesniegtajos papildinājumos ir pārrakstīšanās kļūda, likumisko procentu apmērs paliek nemainīgs. Norāda, ka vienīgais prasījums no Atbildētāja bija saņemts 2015. gada martā, kad Prasītājam lūdza atlikt Iekārtas demontāžu un veica daļēju samaksu, cita informācija un prasījumi nav saņemti.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies un nav informējis tiesu par saviem neierašanās iemesliem, kā arī nekādus lūgumus nav pieteicis. Par tiesas sēdes laiku un vietu Atbildētājiem ir paziņots Civilprocesa likuma 56. panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, nosūtot tiesas pavēstes uz Atbildētāju deklarētās dzīvesvietas adresi. Fakts, ka Atbildētājiem sūtītās tiesas pavēstes saņemtas atpakaļ tiesā ar norādi, ka beidzies sūtījumu glabāšanas laiks, neietekmē paziņošanas faktu un ir uzskatāms, ka Atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku ir paziņots (Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrā daļa).

Ņemot vērā minēto tiesa, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu, nolēma izskatīt lietu bez atbildētāja /pers. A/ klātbūtnes, jo nesaskatīja Civilprocesa likuma 209. un 210. pantā noteiktos lietas izskatīšanas atlikšanas pamatus.

Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmā daļa nosaka, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Tā kā Atbildētājs nav sniedzis rakstveida paskaidrojumus par prasību un nav ieradies uz tiesas sēdi, nepaziņojot neierašanās iemeslus, tiesa uzskata, ka lietā taisāms aizmugurisks spriedums. Lietā nav saskatāmi Civilprocesa likuma 208.[1] panta trešajā daļā noteiktie šķēršļi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītājas pārstāves paskaidrojumus un pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma tā, kā to tiesas sēdē uzturēja prasītāja pārstāve.

Civilprocesa likuma 74. panta trešās daļas 1. punkts nosaka, ka prasītājs ir tiesīgs pilnīgi vai daļēji atteikties no prasības. Savukārt Civilprocesa likuma 223. panta 4. punkts nosaka, ka tiesa izbeidz tiesvedību, ja prasītājs atteicies no prasības. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 225. pantu, ja tiesvedība izbeigta, atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama. Prasītāja pārstāvei ir zināmas Civilprocesa likumā noteiktās tiesvedības izbeigšanas sekas, kas Prasītāja pārstāvei tika izskaidrotas arī tiesas sēdē.

Prasījumā uzlikt par pienākumu /pers. A/ atgriezt nomā nodoto iekārtu nokomplektētu virszemes tvertni 2,7 m^3 tilpumā, kuras vērtība atbilstoši līgumam ir EUR 1 846,89 (viens tūkstotis astoņi simti četrdesmit seši eiro un 89 eiro centi), sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" atļaujot demontēt tai piederošo iekārtu /pers. A/ piederošajā nekustamajā īpašumā /adrese A/ un piedzenot no /pers. A/ zaudējumus demontāžas izdevumu EUR 138,40 (viens simts trīsdesmit astoņi eiro un 40 eiro centi) apmērā tiesvedība izbeidzama tiesisku seku sasniegšanai, jo sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" no prasības šajā daļā atteikusies.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Savukārt Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja Prasītāja labā nomas maksas parādu par laika posmu no 2014. gada augusta līdz 2015. gada 20. februārim 248,77 EUR. Kā arī zaudējumus– 147,39 EUR apmērā par nesaņemto nomas maksu par laika periodu no 2015. gada 21. februāra līdz 2015. gada 18. jūnijam (datums, kad Atbildētājam beigušās īpašuma tiesības).

Lietā nav strīda par to, ka 2015. gada 4. novembrī pušu starpā noslēgts līgums Nr.02-2070 par Iekārtas (sašķidrinātās naftas gāzes balona grupas iekārtas) sašķidrinātās naftas gāzes uzglabāšanai nomu (lietas 14.-16.lapa).

Tādējādi ir pierādīts, ka starp Prasītāju un Atbildētāju ir nodibinātas tiesiskās attiecības, saskaņā ar kurām prasītājs nodod iekārtu Atbildētājam, bet Atbildētājs samaksā par iekārtas nomu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587. pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atļdzinot otrai zaudējumus.

No Jūrmalas pilsētas tiesas Zemesgrāmatu nodaļas zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs A/(lietas 66.-68. lapa) redzams, ka Atbildētājam uz nekustamo īpašumu /adrese B/ 2015. gada 18. jūnijā beigušās īpašuma tiesības, līdz ar to, secināms, ka Atbildētājs līdz nekustamā īpašuma tiesību izbeigšanās brīdim ir lietojis Iekārtu, pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti, Atbildētājs minēto nav apstrīdējis.

Ar lietā iesniegto Līgumu Nr. 02-7534 (lietas lapa 63.-65. lapa) apstiprinās, ka Prasītājs apņemas iznomāt, bet /pers. D/ nomāt nokomplektētu virszemes tvertni 2,70m^3 tilpumā, līgums noslēgts 2015. gada 16. oktobrī. Iekārta tiks izmantota nomnieka dzīvojamās mājas apgādei ar šķidrināto naftas gāzi /adrese/.

Ar to pierādīts, ka pēc prasības celšanas par prasībā norādīto iekārtu prasītājs noslēdzis jaunu nomas līgumu ar nekustamā īpašuma īpašnieci, kas īpašuma tiesības ieguvusi pēc atbildētāja tiesību uz to izbeigšanās.

Civillikuma 2141. pantā noteikts, ka nomniekam un īrniekam jāsamaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktos termiņos (..).

Līguma, kurš noslēgts starp pusēm lietā, 3.1. punktā puses vienojās par nomas maksu 26,00 LVL apmērā mēnesī. Savukārt Līguma 3.2. punktā puses vienojās, ka nomas maksa tiek maksāta visu iekārtas nomas laiku par katru pašreizējo mēnesi līdz 15. datumam, naudu pārskaitot saskaņā ar iznomātāja izrakstīto rēķinu.

No lietas materiāliem pievienotā savstarpējo norēķinu ar kontrahentiem pārskata, faktūrrēķiniem (lietas 17., 18. – 25. lapa) izriet, ka Atbildētājs nav veicis pilnu izrakstīto Faktūrrēķinu samaksu par iekārtas nomu, līdz ar to izveidojies parāds 248,77 EUR apmērā.

Civillikuma 1838. pantā noteikts, ka samaksa ir izdarīta jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs nav apstrīdējis, ka rēķinus ir saņēmis un samaksu nav veicis.

Tiesa, izvērtējot lietā iesniegtos pierādījumus, secina, ka Prasītājs ir pierādījis savu prasību daļā par nomas maksas piedziņu, līdz ar to prasība ir apmierināma, piedzenot no atbildētāja parādu 248,77 EUR apmērā par laika posmu no 2014. gada augusta līdz 2015. gada 20. februārim un zaudējumus – 147,39 EUR apmērā par nesaņemto nomas maksu par laika periodu no 2015. gada 21. februāra līdz 2015. gada 18. jūnijam.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 5,58 EUR apmērā par laika posmu no 2014. gada 22. augusta līdz 2015. gada 20. februārim (t.i., līdz līguma izbeigšanas brīdim).

Civillikuma 1717. pantā noteikts, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Līguma 7.2. punktā puses ir vienojušās, ka par šajā līgumā noteikto maksājumu termiņu neievērošanu nomnieks maksā iznomātājam līgumsodu 0,05% apmērā no termiņā nenomaksātās summas par katru nokavēto dienu.

Tā kā tiesa iepriekš konstatēja, ka Atbildētājs ir pieļāvis saistības izpildes nokavējumu, tad Prasītājam ir tiesības saņemt arī līgumsoda samaksu.

Prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu 5,58 EUR apmērā līdz 2015. gada 20. februārim. Pielīgtā līgumsoda aprēķināšanas kārtība un līgumsoda apmērs nav apstrīdēti.

Tiesa uzskata, ka pie šādiem apstākļiem līgumsods ir atzīstams par samērīgu un piedzenams Prasītāja norādītajā 5,58 EUR apmērā, par laika posmu no 2014. gada 22. augusta līdz 2015. gada 20. februārim (t.i., līdz līguma izbeigšanas brīdim).

Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2015. gada 6. novembra līdz 2016. gada 8. jūnijam 22,69 EUR apmērā.

Civillikuma 1402. pants nosaka, ka saistība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1756. pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu un nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu ir nosakāmi seši procenti gadā no nesamaksātās parāda summas.

Tiesa atzīst par pamatotu prasību par likumisko procentu 22,69 EUR apmērā piedziņu par laika periodu no 2015. gada 6. novembra līdz 2016. gada 8. jūnijam.

Prasītājs lūdz noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Savukārt Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu un nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti.

Līdz ar to tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasītāja pieteikto lūgumu un prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus, kas, saskaņā ar Civillikuma 1765. pantu, ir nosakāmi seši procenti gadā no nesamaksātās parāda summas.

Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tādējādi no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: prasītāja samaksātā valsts nodeva 256,03 EUR apmērā, kas attiecas uz prasījumu, kuru prasītājs neuzturēja, jo pēc prasības celšanas faktiskie apstākļi mainījušies, bet prasījuma celšanu un valsts nodevas par to maksāšanu

veicinājusi atbildētāja prettiesiska bezdarbība, uz ko norāda tiesā noskaidrotie apstākļi, kas kalpo par pamatu prasības apmierināšanai, tādēļ šie izdevumi tiek prasītājam atlīdzināti kā uz vispārējo tiesību principu pamata, kas prevalē pār rakstītajām tiesību normām (skat. Civillikuma 1., 2., 3., 4., 5. pantos), tā Civilprocesa likuma 41. pantu, kas noteic, ka tiesas izdevumi atlīdzināmi vispārīgi kā atzīstot prasību par pamatotu, tā gadījumā, ja pēc prasības celšanas atbildētāja rīcības dēļ prasītājam nav vajadzības prasību uzturēt, un tiesas izdevumi 79,49 EUR apmērā. Tos neatlīdzināt būtu kā netaisnīgi, tā nelikumīgi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5.punktu, no atbildētāja valsts labā piedzenami nenomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,85 EUR (lietas 3. lapa).

Civilprocesa likuma 204.[1] pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 1., 8., 9., 10., 74., 93.-97., 104., 33., 34., 35., 40., 41., 42., 187., 189., 193., 195., 199., 208.[1] – 208.[4], 223. – 225. pantu, tiesa

nosprieda:

izbeigt tiesvedību sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" prasības daļā pret /pers. A/ par pienākuma uzlikšanu ar prasījumu uzlikt par pienākumu /pers. A/ atgriezt nomā nodoto iekārtu nokomplektētu virszemes tvertni 2,7 m^3 tilpumā, kuras vērtība atbilstoši līgumam ir EUR 1 846,89 (viens tūkstotis astoņi simti četrdesmit seši eiro un 89 eiro centi), sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" atļaujot demontēt tai piederošo iekārtu /pers. A/ piederošajā nekustamajā īpašumā /adrese A/ un piedzenot no /pers. A/ zaudējumus demontāžas izdevumu EUR 138,40 (viens simts trīsdesmit astoņi eiro un 40 eiro centi) apmērā, jo sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" no prasības šajā daļā atteikusies.

Apmierināt pilnīgi sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze" prasību pret /pers. A/ par nomas maksas parāda, līgumsoda un zaudējumu piedziņu ar prasības summu EUR 424,43 (četri simti divdesmit četri eiro un 43 eiro centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze", reģistrācijas Nr.40003493561, nomas maksas parādu no 2014. gada augusta līdz 2015. gada 20. februārim EUR 248,77 (divi simti četrdesmit astoņi eiro un 77 eiro centi); līgumsodu laikā no 2014. gada 22. augusta līdz 2015. gada 20. februārim EUR 5,58 (pieci eiro un 58 eiro centi); likumiskos nokavējuma procentus no 2015. gada 6.novembra līdz 2016. gada 8. jūnijam EUR 22,69 (divdesmit divi eiro un 69 eiro centi); zaudējumus EUR 147,39 (viens simts četrdesmit septiņi eiro un 39 eiro centi) par nesaņemto nomas maksu no 2015. gada 21. februāra līdz 2015. gada 18. jūnijam, kopā EUR 424,43 (četri simti divdesmit četri eiro un 43 eiro centi), EUR 256,03 (divi simti piecdesmit seši eiro un 03 santīmi), kas samaksāti kā valsts nodeva 2015. gada 12. maijā un tiesas izdevumus 79,49 (septiņdesmit deviņi eiro un 49 eiro centi).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Latvijas Republikai ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7.85 (septiņi eiro un 85 eiro centi).

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas propāna gāze", reģistrācijas Nr.40003493561, tiesības saņemt likumiskos 6% gadā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Spriedumu prasītāja var pārsūdzēt 20 dienu laikā no 2016. gada 22. jūnija, kad būs sastādīts pilns sprieduma teksts, Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Jelgavas tiesā.

Atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Jelgavas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese M.Griķe